

KUULAMINE

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–5. Kuulake teksti ja tehke märke ✓ sobiva vastuse juures olevasse ruutu. Näidis on tähistatud 0-ga.

0. Te kuulete lõiku intervjuust koolilõpetajaga.

Mis aitab neiu arvates tulevikus tööd leida?

A	☐	Koolivaheaegadel saadud töökogemus.
B	☒	Toimekus ja energilisus koolipäevil.
C	☐	Võimalikult täpne karjääri planeerimine.

1. Te kuulete juuksuri nõuannet.

Mida ei tohiks talvel teha?

A	☐	Kuivatamata juustega õue minna.
B	☐	Suveys mõeldud šampoone kasutada.
C	☐	Niisutavat maski juustesse panna.

2. Te kuulete teadaannet.

Milleks infopäev korraldatakse?

A	☐	Et noortele suveys tööd pakkuda.
B	☐	Et õpetada noori karjääri planeerima.
C	☐	Et anda tööle minekuks vajalikku teavet.

3. Te kuulete teadaannet.

Kellele filmivõistlus korraldatakse?

A	☐	Noortele, kes on huvitatud filmitegemisest.
B	☐	Neile, kes tahavad saada professionaalideks.
C	☐	Kõigile, kes tahavad teha pikki mängufilme.

4. Te kuulete lõiku kirjandussaatest.

Mida öeldakse noore kirjaniku teose kohta?

A	☐	Raamat räägib autori õpingutest.
B	☐	Raamat ilmus 2005. aastal.
C	☐	Raamat sai valmis viie aastaga.

5. Te kuulete lõiku spordisaatest.

Mis tundus spordiüritusel uskumatuna?

A	☐	Et kuulsad sportlased Eestis võistlesid.
B	☐	Et pealtvaatajaid oli kogunenud palju.
C	☐	Et see oli pigem esinemine kui võistlus.

TEINE ÜLESANNE

Küsimused 6–10. Kuulake dialoogi ja tehke märke ✓ sobiva vastuse juures olevasse ruutu.
Näidis on tähistatud 0-ga.

Intervjuu noorpoliitikuga

0. Gümnaasiumi õpilasomavalitsuses oli Kalle ülesandeks

A	☒	korraldada mitmesuguseid ettevõtmisi.
B	☐	juhtida kohtumisi noorte poliitikutega.
C	☐	äratada noortes huvi poliitika vastu.

6. Oluline on ise midagi ära teha, kuna

A	☐	see annab jõudu teistelegi.
B	☐	siis tekib soov veel midagi teha.
C	☐	muidu jääbki kõik tegemata.

7. Noored pole poliitikaga eriti kursis, sest

A	☐	seda peetakse raskeks valdkonnaks.
B	☐	õpilastele suunatud kampaaniaid on vähe.
C	☐	erakondadel puudub huvi õpilaste vastu.

8. Et noored poliitikast paremini aru saaksid,

A	☐	võiksid õpetajad selgitada oma eelistusi.
B	☐	peaksid nad omavahel asju arutama.
C	☐	tuleks lasta neil valimistel ise otsustada.

9. Noorpoliitiku jaoks on oluline

A	☐	paljudel teemadel kaasa rääkida.
B	☐	osata end julgelt ja hästi väljendada.
C	☐	erinevatest konkurssidest osa võtta.

10. Tulevikus tahab Kalle kindlasti

A	☐	võimalikult kaua riigikogus töötada.
B	☐	kõikvõimalikke takistusi ületada.
C	☐	oma alaga seotud probleeme lahendada.

KOLMAS ÜLESANNE

Küsimused 11–15. Kuulake dialoogi ja kirjutage lünka **üks** sobiv sõna. Arvu võite kirjutada ka numברי(te)ga. Näidis on tähistatud 0-ga.

Noorte usaldustelefon

0. Mures olev noor inimene vajab ärakuulamist ja _____ julgustamist .
11. Nõustajate kõige olulisem ülesanne on helistajaid _____ .
12. Kõige sagedamini on helistamise põhjuseks _____ seotud probleemid.
13. Koolitustel saadud _____ aitavad noorel nõustajal paremini tööd teha.
14. Võib juhtuda, et _____ ei saa noore murest aru.
15. Tänapäeva noortel ja nende vanematel on erinev _____ .

NELJAS ÜLESANNE

Küsimused 16–20. Kuulake monoloogi ja otsustage, kas väide on õige või vale. Tehke vastavasse ruutu märge ✓. Näidis on tähistatud 0-ga.

Aitame abivajajaid

- | | A
õige | B
vale |
|---|--------------------------|-------------------------------------|
| 0. Kõneleja oli ka enne koolitusel käimist teemaga hästi kursis. | ☐ | ☒ |
| 16. Kõneleja arvates on inimestel heategevuse jaoks aega piisavalt. | ☐ | ☐ |
| 17. Sotsiaalsel ettevõtjal on keeruline oma tegevusest ära elada. | ☐ | ☐ |
| 18. Taaskasutuskeskus jagab kõigile soovijatele tasuta asju. | ☐ | ☐ |
| 19. Äriettevõtted tunnevad huvi heategevuse vastu. | ☐ | ☐ |
| 20. Sotsiaalne ettevõtlus vajab energilist ja usinat eestvedajat. | ☐ | ☐ |

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–5. Lugege artiklit. Iga tekstilõigu (1–5) kohta on esitatud kolm väidet (**A**, **B** ja **C**). Otsustage, milline väide annab edasi loetud lõigu sisu. Tehke märke ✓ sobiva vastuse juures olevasse ruutu. Näidis on tähistatud 0-ga.

Mitmekülgne Jüri Nael

0.

Tallinna ülikooli koreograafia osakonna juhataja, lugematute lavastuste koreograaf, viimasel ajal ka mitme menusaate juht Jüri Nael (32) jõuab palju, ehkki on enda sõnul nii laisk inimene, et kui ta neid asju ette ei võtaks, istuks ta kodus ega teeks mitte midagi.

Jüri puhul pole kahtlust, et tegemist on läbi ja lõhki tantsuinimesega. Mudilasena ta siiski rahvatantsuringis ei keerelnud. Viljandist pärit Jüri tahtis hoopis näitlejaks saada – käis keskkooli ajal fanaatiliselt näiteringis ja mõtles, et läheb pärast lõpetamist muusikaakadeemia lavakunstikooli. Seda siiski vaid hetkeni, kui kooliteatri lavastuse tarvis tuli koreograafianumbreid tegema Viljandi kultuurikolledži tantsutudeng. Pärast esietendust ütles ta Jürile, et näeb temas hoopis tantsijaannet.

Näidis

- A** ☐ Jüri tantsuarmastus sai alguse lapsepõlves, kui ta hakkas käima rahvatantsuringis.
- B** ☒ Jüri tantsuanne tuli ilmsiks keskkooli ajal, kui ta osales ühes kooliteatri etenduses.
- C** ☐ Jüri hea tantsu- ja näitlemisoskus avaldus juba väiksena, kui ta näiteringiga esines.

1.

Kolledži tudengid valmistasid ette repertuaari, millega esinemas käia, ja kuna poisse oli seal vähe, kutsuti Jürigi sinna. Jüri läks ja jäi. Pärast keskkooli oli poisil selge, et läheb hoopis tantsu õppima.

Jüri seletab meelsasti, miks ta tantsimise asemel teisi õpetab: „Näitlemine oli minu jaoks piisavalt hea vabandus kooli ajal spordiga mitte tegeleda. Ma võisin olla küürus selja ja lohiseva sammuga boheemlane – see sobis mu imagoga väga hästi. Kui oleksin tantsimisega varem tegelema hakanud, oleks minust tõenäoliselt tantsija saanud. Ma võin küll professionaalsete tantsijatega töötada, aga ma ei arva, et oleksin piisavalt hea selleks, et ise laval esineda.”

1.

- A** ☐ Jürile meeldis kooliajal näidelda, see oli ühtlasi hea põhjus spordist kõrvale hiilida.
- B** ☐ Jüri oleks tahtnud keskkoolis spordiga tegeleda, kuid tantsimine võttis kogu aja.
- C** ☐ Kuna Jüri käis väiksena tantsuringis, soovis ta keskkoolis sellega edasi tegeleda.

2.

Kõrgkooli ajal tegi Jüri tantsutrenni, nii et maa must. Aga nüüd pole tal lihtsalt aega, et iseendaga tegeleda. Siiski, tänavu augustis polnud tal üle hulga aja käsil ühtki projekti, õppetööd ega telesaadet. „Seda aega oli väga vaja. Väga mõnus on, kui on aega iseendaga tegeleda. Alustasin hommikut rohelise teega ja jõin seda ka lõuna ajal ja õhtul, käisin iga päev trennis (joogas ja pilateses), toitusin tervislikult. See kuu aega mõjus väga värskendavalt,” öhkab Jüri suvist idüllil meenutades. Praegu on karm reaalsus tagasi – põhitöö ja kõikvõimalikud projektid, mis rahus hinge tõmmata ei lase.

2.

- A** ☐ Jüri käib pidevalt tantsutrennides, sest soovib esinemisteks heas vormis püsida.
- B** ☐ Jüri püüab leida iga päev kuigipalju aega, et trennides käia ja tervislikult toituda.
- C** ☐ Jüri tegeleb praegu paljude asjadega, mistõttu jääb tal iseenda jaoks vähe aega.

3.

„Kui põhitööd on palju, siis lihtsalt ei ole enda jaoks aega. Ilmselt ei ole ma ka eriti sihikindel inimene – kui asjad käest lähevad, lasen kõigel lihtsalt minna. Kui on vaja ühest kohast teise joosta, ei võta ma endale lõunapausi, et rahulikult süüa. Pigem haaran midagi, mis parasjagu kätte satub, ja lippan edasi. Või kui on proov, siis ma ei ütle teistele, et täna me midagi ei tee, sest pean trenni minema. Sellist asja lihtsalt ei ole,” läheb Jüri põlema.

Praegusel kibekiirel ajal, kui käivad muusikali-lavastuse proovid ja tuleb töötada tantsu-pedagoogina, pole aega ei niisama teejoomiseks ega trennitegemiseks.

4.

Magistrikraadi koreograafias sai Jüri Nael Londonis kuulsas Labani kaasaegse tantsu keskuses. Võiks arvata, et õpingud metropolis ei olnud tema jaoks nii väsitavad kui praegune kiire periood. „Seal oli mul ka pidevalt kiire. Kolmel päeval nädalas olin pikalt koolis, ülejäänud aeg oli mõeldud iseseisvaks tööks. Aga kuna samal ajal tegin Helsingi Linnateatris „Miss Saigoni” ja Tallinnas „Greasé’i”, siis sõitsin peaaegu iga nädal Londoni, Tallinna ja Helsingi vahet. Londonisse jõudes läksin lennujaamast otse kooli ja kolm päeva hiljem koolist kohvriga otse lennukile.” Kui nõrgema närvikavaga inimesel hakkaks sellise tempo peale pea ringi käima, siis Jürile see isegi meeldis.

5.

Õnneks on Jüril olnud ka rahulikumaid aegu, kus ta on saanud rõõmu tunda mittemidagitegemisest. Samas tunnistab tantsupedagoog, et kui pikka aega midagi teha pole, tunneb ta end mõttetu ja laisa inimesena ning see mõjub tujule ja enesetundele hävitavalt.

Jüri arvab, et tal on vedanud, kuna saab tegeleda väga erinevate asjadega. Ühest küljest on ta justkui organisator, teisalt juht ja loomeinimene, lisaks toredad hobid nagu näiteks teletöö. Viimast peab ta just nimelt mõnusaks hobiks. „Televisioonis annad endast palju ja teatud mõttes saad ka natuke näidelda. Tantsijana ma enam laval ei käi, aga olen kindlalt see tüüp, kes tahaks laval olla.”

3.

- A ☐ Jüri tunnistab, et kiirele töötempole vaatamata leiab ta aega rahulikult einestada.
- B ☐ Jüri tunnistab, et kiirel ajal loobub ta töö pärast nii lõunast kui trennitegemisest.
- C ☐ Jüri tunnistab, et kiiretel tööperioodidel tuleb aeg-ajalt ka mõni proov ära jätta.

4.

- A ☐ Magistrantuuris võis Jüri aja maha võtta ja üksnes oma õpingutele pühenduda.
- B ☐ Magistriõppe käigus sai Jüri Londoni teatrites ka tantsude lavastamist proovida.
- C ☐ Magistriõpingute ajal tuli Jüril tegeleda lavastamisega nii Eestis kui Soomes.

5.

- A ☐ Kui Jüril tuleks pikema aja jooksul tegevusetult olla, tunneks ta end halvasti.
- B ☐ Kui Jüril pikemat aega midagi teha pole, laiskleb ta meelsasti ja tunneb elust rõõmu.
- C ☐ Kui Jüril avaneb võimalus, tantsib ta heameelega suurel laval või isegi televisioonis.

Allikas: ÜKS 6/2007

TEINE ÜLESANNE

Küsimused 6–15. Lugege nelja artiklilõiku (**A–D**). Lõikude järel näete väiteid (6–15). Otsustage, millise lõigu kohta väide käib. Märkige väite numbri järele vastava lõigu täht (**A, B, C** või **D**). Iga tähte võib kasutada rohkem kui üks kord. *Näidis on tähistatud 0-ga.*

Talverõõmud kodumaal

A

Leigo turismitalu pakub talvel lisaks tavapärastele teenustele nagu majutamine ja toitlustamine ka sportlikumaid tegevusi. Eestikeelset nime alles otsiv omapärane õhusõit on *canopy*, mis tähendab 310 meetri pikkust ripplendu üle maastiku. Sõitja kinnitatakse trossi külge ja saadetakse teele 11 meetri kõrgusest tornist, misjärel liugleb ta üle aasa ja järve ning maandub turvaliselt metsas. Veel leidub Leigol umbes seitse kilomeetrit matkaradu, kus saab korraldada orienteerumismänge. Erilise kaardi järgi saavad nii suured kui väikesed otsida metsa peidetud “aardeid”.

Motohuvilistele on Leigol kaks kahekohalist bagit, mida saab üürida kolme ja seitsme kilomeetri pikkustel ringidel sõitmiseks. Eraldi rada läheb ka ümber järve. Ilmade soojenedes on omal kohal muidugi ujumine ja paadi- või parvesõit, aga kes julgeb, võib ka talvel jääauku hüpata.

B

Bernhardi hotell Otepääl Pühajärve ligidal on lastega peredele koostanud spetsiaalse hooajapaketi “Talvine perepuhkus”. Selles sisaldub lisaks tavapärasele majutusele, hommikusöögile ja saunale hulk erinevaid tegevusi. Hotelli taga asuval liuväljal saab uisutada ning proovida *snowtubing*’ut. See harrastus tähendab kummirõngast meenutava kelgu ehk tuubiga mäest alla kihutamist. Kuna lume saamiseks kasutatakse lumemasinat, on mägi kasutuskõlblik ka siis, kui mujal maa must.

Lastele on hotellis mängutuba ja basseini, kus saab tegutseda siis, kui isa mõnuleb saunas ja ema iluprotseduuridel. Lisaks pakub Bernhard talvisel ajal koostöös kohalike partneritega veel saanisõitu, ratsutamist ja ATV-matku.

Hotellis on 20 kahekohalist tuba, sviidid, kaheksa peretuba ning 60-kohaline restoran, kus pakutakse toite mitmesugusele maitsele.

C

Võru külje all asuvas Kubija hotellis on peredele ohtralt talvise ajaveetmise võimalusi. Hotelli hoovis seisab ainulaadne massaaži- ja mullivann kuni kaheksale inimesele. Pole just tavaline, et miinuskraadidega väljas mõnuletakse.

Hotelli üheks tõmbenumbriks on romantiline saanimatk tõrvikuvalgel. Õhtuhämaruses sõidetakse laternate ja tõrvikute valguses Rõuge metsaradadele, kus järvekaldal süüdatakse lõke ja juuakse kuumajooki. Tagasi jõudes ootab matkalisi rahvuslikest toitudest koosnev õhtueine.

Naisperet silmas pidades on koostatud spaaprogramm, kuhu kuuluvad massaažid, aroomiteraapia, erisugused saunad ja kehahooldused. Sel ajal, kui ema seda kõike naudib, võivad lapsed aega veeta mängutoas. Sealt võib leida väikese liumäe, pallimere, joonistusvahendeid ning mängukomplekte nii poistele kui ka tüdrukutele. Lastele on hotelli 90-kohalises restoranis ka eraldi menüü.

D

Kui meri on lähedal, saab ka ilma lumeta teha midagi uut ja põnevat. Roosta puhkekülas saavad pered saaniga sõita, suusatada, uisutada ja kelgutada. Kui lund vähe, võib teha lihtsalt pikema matka mööda rannariba. Tubastest tegemistest on kogu perele jõukohane bowling, piljard, koroon ja lauatenis.

Aeg-ajalt korraldatakse Roostal peredele nädalavahetusüritusi, kus oma ala asjatundjad tutvustavad põnevaid hobisid. Näiteks on siin käinud tuulelohede lennutajad. Pereliikmed meisterdasid näpunäidete järgi lohed valmis ja lennutasid neid hiljem rannas.

Roostal on 32 erineva suurusega mugavat puhkemaja, mida saab kasutada aasta ringi. Puhkekülas on saunakompleks, milles kaks leilisauna, aurusaun, mullivann ja kaminasaal, kus saab mõnusalt aega veeta.

Allikas: Estraveller

Millise lõigu kohta need väited käivad?

- A** Leigo turismitalu
- B** Bernhardi hotell
- C** Kubija hotell
- D** Roosta puhkeküla

Liumäest saab seal alla lasta ka lumevaesel ajal, sest mäel kasutatakse kunstlund.

0. ☐ **B**

Mõnel laupäeval ja pühapäeval on peredel võimalik tutvuda huvitavate harrastustega.

6. ☐

Lumevaesemal ajal on saanisõidu ja uisutamise asemel võimalik hoopis matkale minna.

7. ☐

Peredele mõeldud talvine puhkusepakett sisaldab uisutamise ja kelgutamise võimalust.

8. ☐

Puhkajatele pakutakse võimalust lennata rippudes üle heinamaa ja veekogu.

9. ☐

Pere väiksematele pakutakse ajaveetmise võimalusi mängutoas ja omaette toite.

10. ☐

Seal on võimalik ka saaniga sõita, sest puhkekoht teeb koostööd piirkonna ettevõtjatega.

11. ☐

Talvisel ajal võivad julgemad puhkajad proovida lähedal asuvas veekogus talisuplust.

12. ☐

Majutusele ja toitlustamisele lisaks kuulub puhkusepaketti ka sauna kasutamine.

13. ☐

Puhkajatele pakutakse võimalust teha talveõhtutel metsas ja järve ääres saaniõhtu.

14. ☐

Soovi korral on puhkajatel võimalik ka sees mitmeid sportlikke mängu harrastada.

15. ☐

KOLMAS ÜLESANNE

Küsimused 16–20. Lugege artiklit, millest on välja lõigatud viis lõiku (lüngad 16–20). Puuduvad lõigud (**A–F**) on esitatud teksti järel. Valige välja sobiv lõik ja märkige lünka vastav täht. Üks lõik jääb üle. Näidis on tähistatud 0-ga.

Jalgratas – Amsterdami tänavate kuningas

Esimene mulje Amsterdamist on tavaliselt see, et siin on uskumatult palju jalgrattaid. Ratta seljas mööda Amsterdami sõitmine on inspireeriv kogemus, mida soovitatakse kõigile linna külalistele, sest linn tundub rattalt vaadates hoopis teistsugune: ehedam, Hollandi-pärasem ja mitte nii turistlik.

0. **N**

Amsterdamis on 400 kilomeetrit jalgrattateid ning jalgrattaid ja elanikke peaaegu ühepalju, mis teeb sellest kõige jalgrattarohkema linna. Rattasõit on hollandlastel veres – juba pooleaastased tited pannakse rattatooli, kus on ülipõnev maailmaga tutvuda, sest sealt avaneb hoopis teistsugune vaade kui madalast kärust.

16.

Vähemalt üheks päevaks tasub Amsterdamis kindlasti jalgratas rentida. Kui pole isu ega julgust omapäi linnas ringi seigelda, siis on parim lahendus ühineda mõne organiseeritud tuuriga, kus kõigile osalejatele antakse erksates toonides jalgrattad ning giidi juhendamisel tehakse kesklinnale tiir peale.

17.

Rattaga sõidetakse iga ilmaga ning mitte kunagi spordiriietes (kui, siis ainult treeningul). Tööpäevadel võib tänavapildis kõikjal näha kontoriametnikke, kes istuvad ratta seljas miniseelikutes, kõrgetel kotsadel ja mantlites.

18.

Vaevalt leidub kogu linnas asutust, mille välisukse kõrval poleks jalgrattaparklat – iseasi, kas seal on ruumi ratta turvaliseks lukustamiseks. Tihtilugu on hollandlastel mitu jalgratast. Linnapildis annavad tooni vanaaegse välimusega ühekäigulised sõiduriistad, mida kasutatakse igapäevaselt.

19.

Igal aastal vahetavad omanikku ligi pooled sõiduriistad. Tihti on rattad varustatud mitme lukuga: statsionaarne lukk tagaratta fikseerimiseks ning lehmaketist veel jämedam tross, millega kinnitatakse esiratas ja raam jalgrattaparklas.

20.

Allikas: EPL 09.12.2006

Valige siit sobiv lõik!

- N** *Siiski – ärge proovige seda kohe esimesel päeval. Pidev ratta seljast maha ronimine kaardi lugemiseks on võrdlemisi tüütu ning kohati olematutena tunduvate reeglite õppimine võtab aega.*
- A** Rattaga sõidavad tööle ka hästiistuvates tumedates ülikondades härrad, portfelli rattakorvis. Vanadaamid, üliõpilased ja koduperenaised – kõik nad liiguvad ratastel. Nädalavahetustel sõidetakse rattaga kontserdile, kinno ja isegi ööklubisse.
- B** Seetõttu polegi tänaval ootamatu vaatepilt, kui lapsevanem on oma jalgrattale ära mahutanud ka kolm last: kaks pisikest põnni istuvad rattatoolides – üks ees- ja teine tagapool – ning pakiraamil on kõige suuremale lapsele jäetud kõige ebahuvitavam koht, täiskasvanu seljatagune.
- C** Linna kõige suurem parkla asub rongijaama kõrval. See on kolmekorruseline hiiglaslik hoone, mis on ööpäev läbi rattaid täis. Rong ja jalgratas on Hollandis vaieldamatult kõige tõhusamad liikumisvahendid. Jalgratas on Amsterdami tänavate kuningas, sest liikluses on sel eesõigus nii jalakäijate kui ka autode ees.
- D** Punaseks võõbatud jalgrattateel jalutav ja rahulikult ringi uudistav inimene on tavaliselt turist – kohalikud jalakäijad hoiavad sealt eemale, sest üsna pea tilistaks keegi närviliselt kella. Punast tooni jalgrattateed asuvad tavaliselt tänava paremas ääres.
- E** Piisab rattasõiduoskusest, füüsilist vormi pole vaja, sest kiirus on minimaalne ning päris tihti tehakse peatusi. Ainuke ebameeldivus võib olla küllaltki sageli puhuv tugev tuul. Kui esimene hirm on turvaliselt ületatud, siis on hiljem lihtne ja tore omapäi seigelda.
- F** Pidulikumateks sündmusteks valitakse soliidsem ratas, lisaks on veel spordiratas. Mida vanem ja ebahuvitavam jalgratas välja näeb, seda parem – siis ei taha seda keegi teine, sest jalgrattavargused on Amsterdamis lausa omaette majandusharu.

ESIMENE ÜLESANNE

Küsimused 1–10. Lugege artiklit. Valige teksti all olevate sõnade hulgast välja lünkadesse (1–10) sobivad sõnad ja kirjutage lünka valitud vormi ees olev täht (**A, B, C, D**). Näidis on tähistatud 0-ga.

Eesti mõisad

Esinduslike mõisakomplekside ehitamine algas Eestis 1760-ndate aastate paiku, kestes enam kui poolteist **B** (0)..... 18. sajandil ja 19. sajandi algul koondus peamine ehitustöö Põhja-Eestisse, (1)..... rajati hulgaliselt barokseid ning klassitsistlikke mõisaid. 19. sajandi teisel poolel ja 20. sajandi algul sai ehitus hoo sisse ka Lõuna-Eestis.

Mõisate keskused kujundati suurejooneliste ansamblitena, kus lossitaolist peahoonet (2)..... vahel kuni kümnete hektarite suurused pargid koos aiamajade, skulptuuride, veekogude ja sildadega. Peahoone ees paiknes tavaliselt ringtee, mille (3)..... asetsesid mõisa tähtsaimad majandushooned. Peahoone taha jäi mõisapark. Nii (4)..... kui majandushoonete kompleksi ümbristes puit- või kiviaed, millel kunstipärased väravad, vahel lausa väravatornidki. Viljakuivati ja sepikoda kui tuleohtlikud (5)..... asetsesid tavaliselt eemal. Mõisatesse suunduvad teed olid noolsirged alleed.

Esimese tagasilöögi said mõisad 1905. aastal, mil ülestõusude käigus põletati maha (6)..... saja mõisa. 1918. aastal löid eestlased iseseisva riigis, milles mõisatel ega ka balti aadlikel märkimisväärset kohta (7)..... . 1919. aastal läbi viidud maareform lõpetaski mõisate ajastu. Arhitektuurilise tervikuna kujundatud mõisakeskused tükeldati väikesteks taludeks, parematesse ja sobivamatesse mõisahoonetesse paigutati koolid või rahvamajad. Paljud mõisad jäid aga (8)..... ning hakkasid tasapisi lagunema.

Eestis on praegu sadakond (9)..... ja korras mõisat, mis leidnud kasutuse kas kooli, ürituste korraldamise paiga, muuseumi, eksklusiivse eramu või residentsina. Neid võib häbenemata (10)..... kui Eesti üht visiitkaarti.

Allikas: Eesti mõisad <http://www.mois.ee>

0. A sajandini	B sajandit	C sajandil	D sajandist
1. A millal	B kuidas	C millele	D kuhu
2. A ümbristesid	B ümbritsenud	C ümbritseti	D ümbritsetud
3. A vahel	B ääres	C kohal	D küljes
4. A pargile	B parki	C pargis	D pargiga
5. A asutused	B elamud	C hooned	D kodud
6. A üle	B umbes	C peaaegu	D ligidale
7. A ei näinud	B ei teinud	C ei saanud	D ei olnud
8. A kitsaks	B paljaks	C tühjaks	D kuivaks
9. A säilinud	B hoidnud	C seisnud	D säästnud
10. A eksponeerimas	B eksponeerides	C eksponeerima	D eksponeerida

TEINE ÜLESANNE

Küsimused 11–20. Leidke poolitatud lausele (11–20) sobiv lõpp (**A–N**) ja kirjutage selle ees olev täht vastavasse ruutu. Kaks lauselõppu jääb üle. *Näidis on tähistatud 0-ga.*

Hostel – reisisõprade peatuspaik

0.	<i>Eestit külastavate turistide arv kasvab iga aastaga</i>	P
11.	Turiste on täis nii suured ja luksuslikud hotellid	
12.	Soomest saabub meile palju selliseid rändureid,	
13.	Näiteks Austraalia ja USA noorte seas on tavaline,	
14.	Hollandist pärit Hugo sattus esimest korda Eestisse siis,	
15.	Neist kolmest riigist meeldis talle siin kõige rohkem,	
16.	Hugo tutvus siin mitme äritegevusest huvitatud noorega	
17.	Kuna vanalinnas oli hostelile sobivaid ruume raske saada,	
18.	Pika otsimise peale leiti hostelile sobiv asukoht	
19.	Uues hostelis on seitse suurt ja valgusküllast tuba,	
20.	Selline lihtne ööbimiskoht sobibki just reisihuvilisele,	

Lauselõpud:

- P** ning suvel on neil ööbimiskohta raske leida.
- A** siis võttis koha otsimine pool aastat aega.
- B** et rännatakse läbi Euroopa ühest otsast teise.
- C** ja nüüd on siit öömaja saanud juba mitmed kliendid.
- D** sest ta nägi soodsat võimalust oma firma loomiseks.
- E** kui ka noortele ränduritele mõeldud hostelid.
- F** kus igaühes on paar lauda ja kümmekond lihtsat voodit.
- H** kes pärast lühikest puhkust matkavad edasi Lätti.
- I** kuigi hostel on noortele mõeldud odav ööbimiskoht.
- K** kui ta kirjutas turismiraamatut Baltimaades reisimisest.
- L** kes tahab peatuda tagasihoidlikumas ja odavamas kohas.
- M** ning nad otsustasid koos rajada Tallinnasse oma hosteli.
- N** kus tavaliselt elasid hostelis 18–26-aastased noored.